

UrbNet

Højdepunkter 2018

Vision

Centre for Urban Network Evolutions udforsker arkæologien og historien bag og omkring urbane samfund og deres netværk med fokus på den antikke verden, Nordeuropa og Afrikas østkyst. Centeret er et interdisciplinært forskningsinitiativ, som integrerer nye humanistiske kontekststudier med naturvidenskabelige metoder. Med udgangspunkt i en netværksdynamisk tilgang til urbanisering tilstræber vi at udvikle en "high-definition" arkæologi med det formål at vise, hvordan urbane netværk katalyserede sociale og miljømæssige ekspansioner og kriser i fortiden.

Statistik

Ph.d.-kurser: 5
Konferencer/workshops: 22
Forelæsninger/seminarer: 54
Inviterede foredrag: 183
Presse- og medieomtale: 108
Publikationer: 174

Lyrens Hus i Ribe

I 2018 afslørede Northern Emporium-udgravningerne i Ribe et nyt og uventet kapitel i Skandinaviens tidlige urbane historie. Hidtil har det været antaget, at Ribes handelsplads i flere generationer efter pladsens fremkomst i ca. 700 e.v.t. kun var beboet sæsonmæssigt. En stor overraskelse ventede imidlertid udgravningsholdet fra UrbNet og Sydvestjyske Museer, da de nåede levn fra en række bygninger i langt tidligere lag. I gulvlagene fra den bedst bevarede bygning fandt man en lang række bemærkelsesværdige fund. Blandt disse var et fragment af en lyre, som er et seksstrengt musikinstrument. Fundet har givet bygningen tilnavnet *Lyrens Hus*, hvilket spiller på det berømte hus i Pompeii, "Lyrespillerens Hus". *Lyrens Hus* i Ribe giver et enestående indblik i dette særlige sted og dets folk.

Fragment af lyren, som blev fundet i forbindelse med Northern Emporium-udgravningen i Ribe, Danmark (Foto: Søren M. Sindbæk).

Luftfotografier fra henholdsvis 1953 (venstre) og 2015 (højre) påviser den urbane vækst i Jerash, Jordan (Foto: PNAS).

0 250 500 750 1000 m

Kortlægning af Jerash

I det dansk-tyske forskningsbaserede udgravningsprojekt The Danish-German Jerash Northwest Quarter Project blev banebrydende forskning omkring teknologier til at kortlægge fortidens byer publiceret i 2018. Artiklen, som blev publiceret i det anerkendte multidisciplinære videnskabelige tidsskrift *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA*, kombinerede luftfotos fra perioden omkring 1. verdenskrig med moderne luftfotos og luftscanninger samt observationer, der stammer fra undersøgelser foretaget på jorden. Dette resulterede i et detaljeret kort over arkæologiske og ikke-arkæologiske fund, som har tilføjet vigtig viden omkring det antikke Gerasa (den moderne by Jerash i det nordlige Jordan).

Vand og urbane samfund

Hvilken indflydelse har vands netværk på urbane processer? Dette er et af de spørgsmål, som bliver behandlet i en ny samling af videnskabelige essays, der blev publiceret ved forlaget Routledge i 2018. Interaktionen mellem samfund, miljø og vand kan bedst forstås ud fra et langsigtet perspektiv, som tager højde for spørgsmål om integrerede og interdisciplinære aspekter. Den nye publikation placerer vand i centrum af urbane dynamikker, og den udforsker vands sociale roller, dets fremskaffelse samt brug og betydning i forskellige dele af verden. I anmeldelserne er udgivelsen blevet beskrevet som en afgørende samling, der udfylder de huller, som den hidtidige litteratur om emnet har haft.

Angkor Wat, Cambodja, var centrum i det middelalderlige Khmerrige og diskuteres i *Water and Society* publikationen (Photo: Wiki Commons).